

Persona Dolls: met kinderen de dialoog openen over exclusie en discriminatie

Anke Krause introduceert een manier om sociale ongelijkheid en exclusie in kinderdagverblijven aan te pakken.

Elk kind heeft het recht om beschermd te worden tegen exclusie en discriminatie. Maar in een internationaal magazine over de promotie van respect voor diversiteit en gelijkheid, concludeerde Glenda MacNaughton dat er weinig kennis is over hoe personeel en kinderen het best kunnen worden ondersteund. Sommige resultaten wijzen er echter op dat doelgerichte tussenkomst de attitudes van kinderen kan veranderen als ze empathisch en langdurig wordt ingepland en uitgewerkt. Werken met Persona Dolls kan tegemoet komen aan deze voorwaarden.

Deze werkwijze kwam tot stand in de Verenigde Staten en waaide in de jaren 1990 over naar Europa, waar ze werd ontwikkeld door collega's in Engeland (Babette Brown), Nederland (Anke van Keulen) en Denemarken (Marianne Egedahl). Sinds 2000 werken we met Persona Dolls in Duitsland, in het kader van het Kinderwelten-project.

Wat zijn Persona Dolls?

Persona Dolls zijn speciale poppen, poppen met een persoonlijkheid. Ze 'komen op bezoek' bij kinderen in de kinderopvang en vertellen over zichzelf en hun ervaringen. Ze hebben een naam, familie, een geschiedenis, voorkeuren en afkeren. Ze hebben een thuis, spreken bepaalde talen, hebben lievelingseten en dingen die ze niet lusten; ze doen sommige dingen graag en zijn niet goed in andere dingen. Ze hebben bepaalde karakteristieken en ervaringen, die vele kin-

deren bij zichzelf zullen herkennen. Ze ervaren, net als de kinderen in de groep, leuke en mindere leuke dingen. Dat zijn de verhalen die ze delen. De kinderen leven mee met hen, of ze blij of droevig zijn. Ze sluiten snel vriendschap met de poppen en kijken uit naar hun bezoeken.

Het uiterlijk en de persoonlijkheid van een Persona Doll vormen een weerspiegeling van de diversiteit in de groep kinderen. Het is belangrijk dat de poppen er levensecht uitzien, zodat het gemakkelijker is voor de kinderen om zich ermee te identificeren. Om stereotiepen te vermijden,

is het ook belangrijk om correcte informatie te hebben, in de eerste plaats van ouders. Wanneer een begeleider ouders ondervraagt, moet hij of zij in gedachten houden dat elk

facetten van de ervaringen van de kinderen. Ze vertellen echter ook over dingen die de kinderen niet hebben meegemaakt en geven zo inzicht in onbekende domeinen.

gezin anders is. Eén Turks gezin weerspiegelt niet de gebruiken en rituelen van alle Turkse gezinnen! De verhalen die de poppen vertellen, bevatten

Anke Krause is coördinator van het Duitse nationale disseminatieproject Kinderwelten. Ze is actief in het DECET-netwerk. anke.krause@kinderwelten.net

Kinderen kunnen zich dus identificeren met sommige eigenschappen van de Persona Dolls. Anderzijds, als ze eigenschappen hebben die niet in de groep voorkomen, kunnen ze aan de kinderen de ervaring van diversiteit overbrengen. Door ervaringen aan te halen waarin ze onrechtvaardig worden behandeld of worden uitgesloten, geven ze de kinderen de mogelijkheid om te spreken over gelijkaardige ervaringen van henzelf. Ze stimuleren het respect voor diversiteit en introduceren onaangename of uitdagende ervaringen zodat kinderen daar niet langer alleen mee staan.

Wat is de rol van Persona Dolls?

Persona Dolls kunnen bijdragen aan een aantal belangrijke doelstellingen:

- De eigen identiteit en de identiteit van referentiegroepen versterken: in uitwisselingen met de poppen en met elkaar ervaren de kinderen erkenning en waardering voor hen-

zelf en hun primaire referentiegroep: hun gezin.

- Diversiteit tot leven brengen: de poppen maken het mogelijk om toegang te krijgen tot verschillende gezinsculturen.
- Kritisch denken over vooroordelen en discriminatie stimuleren: de poppen kunnen het begrip van kinderen van rechtvaardigheid en oneerlijk gedrag verder helpen ontwikkelen.
- Vooroordelen en discriminatie ter discussie stellen en tegengaan: de poppen helpen de kinderen nadenken over hoe ze zichzelf en anderen kunnen verdedigen tegen onrechtvaardig gedrag, en hoe ze strategieën en bekwaamheid kunnen ontwikkelen om deze problemen op te lossen.

Wat winnen de kinderen erbij?

Door aangename ervaringen met diversiteit leren kinderen zich op hun gemak voelen met verschillen en er mee om te gaan. Ze worden bekwaam in het reageren op oneerlijk gedrag en voelen zich in staat om iets te veranderen en samen te handelen tegen onrechtvaardigheid. De belangrijke basis hiervoor is de ontwikkeling van dialoog en onderhandelingsbekwaamheid, wat hand in hand gaat met een cultuur van uitwisseling, gekenmerkt door wederzijds respect.

Persona Dolls in Europa

Denemarken:

marianne.egedal@webspeed.dk

Duitsland:

www.kinderwelten.net

Nederland:

www.mutant.nl

Noord-Ierland:

www.nippa.org

Verenigd Koninkrijk:

www.personadolltraining.uk